

**РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
ЧЕРЕМШАНСКИЙ
МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОН
СОВЕТ МОРДОВСКО-
АФОНКИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ**

423103, Мордовское Афонькино село, Цаплина ул.,
19 дом

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧИРМЕШЭН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
МОРДВА АФОНЬКЭСЕ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

423103, Мордва Афонькэссе авылы, Цаплин урамы,
19нче йорт

тел. (84396) 3-48-29, факс: (84396) 3-48-49, email: Mord.Cmn2@tatar.ru

---

№74

16 март 2018 ел

**Татарстан Республикасы
Чирмешэн муниципаль районы
Мордва Афонькэссе
авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ**

Татарстан Республикасы
Чирмешэн муниципаль районының
«Мордва Афонькэссе авыл жирлеге»
муниципаль берәмлекендә муниципаль
хезмәт турындагы нигезләмәне
раслау хакында

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» гы 2007 елның 2 мартаиндагы 25-ФЗ номерлы Федераль законга, Татарстан Республикасының 2013 елның 25 июнь № 50-ЗРТ «Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы», «Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Чирмешэн муниципаль районы Мордва Афонькэссе авыл жирлеге Советы КАРАР КЫЛДЫ:

1. Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районының «Мордва Афонькэссе авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне расларга (1 нче күшымта).
2. Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Мордва Афонькэссе авыл жирлеге Советының 19.05.2012 ел, № 37 каарын үз көчен югалткан дип санарга.
3. Элеге каарны Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга (pravo.tatarstan.ru) Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районының Интернет-телекоммуникация челтәрендәгә рәсми сайтында урнаштырырга.
4. Элеге каарның үтәлешен контролдә тотуны үз артымда калдырам.

ТР

Чирмешэн муниципаль районының
Мордва Афонькәсе авыл жирлеге
Советы рэисе, Башлык

А. И. Митяев

Татарстан Республикасының
Чирмешэн муниципаль районы
Мордва Афонькәсе авыл
жирлеге Советының
2018 елның 13 мартандагы
74 номерлы карагы
карагына 1 нче күшүмтә

**Татарстан Республикасы
Чирмешэн муниципаль районының
“Мордва Афонькәсе авыл жирлеге”
муниципаль берәмлекендә
муниципаль хезмәт турында
Нигезләмә**

Элеге Нигезләмә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 02.03.2007 ел, № 25-ФЗ Федераль законы, «Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы» 25.06.2013 ел, № 50-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районының «Мордва Афонькәсе авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке Уставы нигезендә муниципаль хезмәт оештыру һәм үтү тәртибен һәм Чирмешэн муниципаль районының Мордва Афонькәсе авыл жирлегендә муниципаль хезмәткәрләрнең хокукий хәлен билгели.

1. Гомуми нигезләмәләр.
Муниципаль хезмәт-гражданнарның һөнәри эшчәнлеге, ул дайми нигездә хезмәт килешүе (контракт) төзү юлы белән биләп торучы муниципаль хезмәт вазыйфаларында гамәлгә ашырыла.

1.1. Муниципаль хезмәтнең төп принциплары

Муниципаль хезмәт нигезләнгән принциплар:

- 1) кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең өстенлеге, аларның турыдан-туры гамәлдә булуы;
- 2) кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең өстенлеге, аларның турыдан-туры гамәлдә булуы;
- Россия Федерациясе дәүләт телен белгән гражданнарның муниципаль хезмәткә тигез үтеп керүе һәм аның женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мәлкәтенә һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инануларына, жәмәгать берләшмәләренә карауларына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйсез рәвештә узуның тигез шартлары;
- 3) муниципаль хезмәткәрләрнең профессиональлыгы;
- 4) муниципаль хезмәтнең тотрыклылығы;
- 5) муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлеге турында мәгълүмат алу мөмкинлеге;
- 6) ижтимагый берләшмәләр һәм гражданнар белән үзара хезмәттәшлек;
- 7) муниципаль хезмәткә карата төп таләпләрнең бердәмлеге, шулай ук муниципаль хезмәт узганда тарихи һәм башка жирле традицияләрне исәпкә алу;
- 8) муниципаль хезмәткәрләрнең хокукий һәм социаль яланганлығы;
- 9) үз вазыйфаи бурычларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен муниципаль хезмәткәрләрнең жаваплылығы;
- 10) муниципаль хезмәтнең партиядән тыш эшчәнлеге.

1.2. Муниципаль хезмәт өлкәсендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләре

1.2.1. Үз компетенциясе кысаларында муниципаль хезмәтнең жирле үзидарә органнары тубәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

- 1) муниципаль хезмәт белән идарә итү, муниципаль хезмәткәрләрнең статусын билгеләү һәм беркетү;
- 2) Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфалары исемнәрен гамәлгә кую;
- 3) муниципаль хезмәткә кабул иту һәм хезмәттән азат иту, хезмәткәрләрнең вазыйфаи вәкаләтләрен билгеләү;
- 4) муниципаль хезмәткәрнең өстәмә хокукларын һәм гарантияләрен беркетү;
- 5) муниципаль хезмәткә керүчеләргә карата таләпләрне билгеләү;
- 6) муниципаль хезмәт үтүне оештыру: вазыйфаларын биләү сроклары, муниципаль хезмәткәрләрнең төркемнәре (төрләре), квалификация таләпләре, атtestация, бүләкләү чаралары;
- 7) гамәлдәге законнар нигезендә үзенә йөкләнгән бурычларны (вазыйфаларын) үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен муниципаль

хезмәткәрнең жа瓦аплылыгын билгеләү.

1.2.2. Жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәтнең үз карамагыннаң төшереп калдырылмаган нәм дәүләт хакимияте органнары карамагына кертелмәгән башка мәсьәләләрен карауга кабул итәргә хокуклы.

2. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ ВАЗЫЙФАЛАРЫ

2.1. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

2.1.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы-жирле үзидарә органнарында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында, жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе яисә муниципаль вазыйфанды биләп торучы зат вәкаләтләрен үтәүне тәэмин итү буенча вазыйфаларның билгеләнгән даирәсендә төзелә торган вазыйфа.

МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ ВАЗЫЙФАЛАРЫ

2.1. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

2.1.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы-жирле үзидарә органнарында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында, жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе яисә муниципаль вазыйфанды биләп торучы зат вәкаләтләрен үтәүне тәэмин итү буенча вазыйфаларның билгеләнгән даирәсендә төзелә торган вазыйфа.

2.1.2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексының 1 нче күшымтасы нигезендә муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

2.1.3. Жирле үзидарә органнарының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратының штат расписаниесен төзегәндә нәм раслаганды Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган муниципаль хезмәт вазыйфалары исемнәре кулланыла.

2.2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын классификацияләү

Муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфалары түбәндәге төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары муниципаль вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең баш муниципаль вазыйфалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең эйдәп баручы муниципаль вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкән муниципаль вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмәтнең кече муниципаль вазыйфалары.

2.3. Муниципаль хезмәт муниципаль вазыйфаларына квалификация таләпләре

2.3.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек, әзерлек юнәлеше, белем һәм құнекмәләргә, шулай ук эш бирүче (эш бирүче) вәкиленең тиешле каары булган очракта - белгечлек, әзерлек юнәлешенә туры килү таләп ителә.

2.3.2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кирәkle белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча муниципаль хезмәт стажына, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кирәk булган һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә эш стажына квалификация таләпләре муниципаль хезмәт вазыйфалары классификациясе нигезендә Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә торган типик квалификация таләпләре нигезендә муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә. Вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәk булган белемнәргә һәм құнекмәләргә квалификация таләпләре муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеге өлкәсенә һәм төренә бәйле рәвештә аның вазыйфаи Инструкциясе белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи Инструкциясе белән шулай ук белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралырга мөмкин.

2.3.3. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен түбәндәге типлаштырылган квалификация таләпләре билгеләнә:

- 1) һөнәри белем дәрәжәсенә: югары һөнәри белем булу - югары, тәп һәм әйдәп баручы төркем вазыйфалары; эшчәнлек юнәлешенә туры килә торган Урта һөнәри белем булу - вазыйфаларның өлкән һәм кече төркемнәре өчен;
- 2) муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына;

муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек, юнәлеш буенча эш стажына: муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары буенча-муниципаль хезмәт стажы кимендә ике ел яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажы кимендә биш ел;

муниципаль хезмәтнең тәп вазифалары буенча-бер елдан да ким булмаган муниципаль хезмәт стажы яки белгечлек, юнәлеш буенча ике елдан да ким булмаган эш стажы; ;

муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы вазыйфалары буенча-бер елдан да ким булмаган муниципаль хезмәт стажы яки белгечлек, юнәлеш буенча ике елдан да ким булмаган эш стажы.

Муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажына, өлкән һәм кече төркемнәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен әзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре билгеләнми.

Муниципаль хезмәт стажын билгеләгәндә әлеге статья максатларында тиешле вазыйфаи төркемнәр һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмәт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төр

вазыйфаларында шулай ук дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

2.3.4. Муниципаль районның дирле хакимияте башлыгы вазыйфасына контракт буенча билгелене торган кандидатларга оствеме талеплер белен идаре иту эшченлеге кименде биш ел булу билгелене. Идарә эшчәнлеге астында әлеге өлештә оешма житәкчесе, житәкче урынбасары, дәүләт органы, Муниципаль орган, шулай ук аларның структур бүлекчәләре житәкчеләре вазыйфаларында эшләү аңлана. Жирле администрация башлыгы вазыйфасына контракт буенча билгеләнә торган кандидатларга өстәмә таләпләр шулай ук муниципаль берәмлек уставы белән билгеләнергә мөмкин. Муниципаль хезмәт стажын билгеләгәндә шулай ук тиешле вазыйфа төркемнәр һәм аларга тицләштерелгән хәрби һәм хокук саклау хезмәте вазыйфаларында дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

2.3.5. Белгеч яисә магистр дипломнары булган затлар өчен диплом бирелгән көннән өч ел эчендә муниципаль хезмәт стажына яисә әйдәп баручы вазыйфаларны биләү өчен белгечлек буенча квалификация таләпләре - муниципаль хезмәт стажы яки белгечлек буенча бер ел эш стажы билгеләнә.

2.4. Муниципаль вазыйфаларны гамәлгә кую

Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә жирлек башлыгы тәкъдиме буенча жирлек Советы карары белән билгеләнә.

2.5. Муниципаль вазыйфаларны биләү

Жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәт вазыйфалары конкурс яисә билгеләнеше буенча биләнә.

2.6. Муниципаль хезмәткәрләрнең класслы чиннары

2.6.1. Класслы чиннар муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри әзерлеге дәрәжәсенең муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

2.6.2. Татарстан Республикасында муниципаль хезмәткәрләргә түбәндәгә класс чиннары бирелә:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләүче-1, 2 яки 3 класслы гамәлдәге муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын башкаручы-1, 2 яки 3 класслы муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы вазыйфаларын башкаручы - 1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт киңәшчесе;

муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфаларын биләүче-1, 2 яки 3 класслы

муниципаль хезмәт референты;

муниципаль хезмәтнең кече вазыйфаларын биләп торучы - 1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт секретаре.

2.6.3. Югарыда курсәтелгән төркемнәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларын керту Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.7. Муниципаль берәмлекләргә класслы чиннар бирү тәртибе
муниципаль хезмәткәрләргә аларны саклау һәм аларны күчерү
муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына
муниципаль хезмәттән азат итү турында

2.7.1. Класслы чиннар, алдагы класслы чинда билгеләнгән тәртипне сисәпкә алыш, муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә, муниципаль хезмәткәрләргә эзлекле рәвештә бирелә.

2.7.2. Класслы чиннар беренче яки чираттагы булырга мөмкин.

2.7.3. Муниципаль хезмәт вазыйфасына беренче тапкыр билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләргә 3 нче класслы класс чины бирелә.

2.7.3.1. Федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чины, дипломатик ранг, хәрби яки махсус исем, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды, беренче класслы чины ана муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме кысаларында бирелә.

2.7.3.2. Элеге Нигезләмәнең 2.7.3.1 пункты нигезендә муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү максатларында квалификация разрядларының һәм муниципаль хезмәтнең класслы чиннарының билгеләнгән нисбәте, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының чагыштырмасы, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының һәм федераль дәүләт граждан хезмәтенен, Россия Федерациясенең башка субъектының дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының чагыштырмасы кулланыла, шулай ук федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннары, дипломатик ранглар, хәрби һәм махсус исемнәр нисбәте.

2.7.3.4. Муниципаль хезмәткәргә чираттагы класслы чин биргәндә федераль дәүләт граждан хезмәтенең тиешле класслы чинында, дипломатик рангта, хәрби яки махсус исемдә, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чинендә, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядында булу дәвамлылығы исәпкә алына.

2.7.4. Беренче класслы чин сынауны уңышлы тәмамлаганнан соң, муниципаль хезмәткәргә бирелә, әгәр сынау билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләгәннән

соң өч айдан да соңға калмыйча бирелә.

2.7.5. Хезмәт секретаренең һәм референтының 2 һәм 3 класслы муниципаль класслы чиннарында булуның минималь вакыты-бер ел, муниципаль хезмәт киңәшчесе һәм 2 һәм 3 классларның муниципаль киңәшчесе - ике ел, 2 һәм 3 классларның гамәлдәге муниципаль киңәшчесе - бер ел.

Секретарь, референт, муниципаль хезмәт киңәшчесе, муниципаль киңәшче һәм 1 класслы гамәлдәге муниципаль киңәшченең класс чиннарында булу вакытлары билгеләнми. Курсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрнең класс чиннарын арттыру аларны тиешле тәркемдәге муниципаль хезмәтнең югарыдагы вазыйфаларына күчергәндә яисә бүләкләү тәртибендә булырга мөмкин.

2.7.6. Бирелгән класслы чинда булу вакыты аны үзләштергән көннән исәпләнә.

2.7.6.1. Класслы чин бирү көне дип класслы чин бирү турында Карап кабул ителгән көн санала. Квалификация имтиханы нәтиҗәләре буенча класслы чин бирелгән очракта, класслы чин бирү көне дип муниципаль хезмәткәрләргә квалификация имтиханын тапшыру көне санала.

2.7.7. Чираттагы класс чины муниципаль хезмәткәргә алдагы класслы чинда муниципаль хезмәт үтү өчен билгеләнгән вакыт үткәннән соң, муниципаль хезмәткәргә үзенең хезмәт вазыйфаларын тиешле дәрәжәдә башкарганда һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә, аның өчен класс чины караган булса, муниципаль хезмәткәргә бирелә торган класс чиннан югарырак яки югарырак класслы чин караган булса, бирелә.

Чираттагы класс чины дисциплинар жәза алған муниципаль хезмәткәрләргә, шулай ук аларга карата эш тикшерүе үткәрелә яки жинаять эше кузгатыла торган муниципаль хезмәткәрләргә бирелми.

2.7.8. Муниципаль хезмәттәге мөһим аерымлықлар өчен бүләкләү чарасы буларак, муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирелергә мөмкин:

1) муниципаль хезмәт үтү өчен 2.7.5 статьяда билгеләнгән вакыт беткәнче, әмма элегрәк бирелгән класслы чинда алты айдан да соңға калмыйча - муниципаль хезмәт вазыйфаларының әлеге тәркеменә туры килә торган чираттагы класслы чиннан да югары түгел;

2) бер баскычка, биләгән вазыйфасы кергән муниципаль хезмәт вазыйфалары тәркеме чикләрендә - 1нче класслы, Знче класслы классы чины булган, әмма әлеге Нигезләмәнең 2.7.5 пунктында билгеләнгән вакыт үткәннән соң 3 класслы тиешле класслы чинда муниципаль хезмәт вазыйфалары тәркеме чикләрендә класслы чиннар эзлеклелеген сакламыйча гына, бер баскычка югарырак.

2.7.9. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаларның элекке тәркеме чикләрендә муниципаль хезмәтнең югары вазыйфасына билгеләп куйганда, аның алдагы класслы чиннанда булу вакыты 2.7.5 статьяда билгеләнгән булса, аңа чираттагы класс чины бирелергә мөмкин.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары тәркеменә керүче муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләгәндә, ул элегрәк биләгән хезмәткә караганда, әлеге Нигезләмәнең 2.6 бүлеге нигезендә

муниципаль хезмәт вазыйфаларының әлеге төркеме өчен беренче булып торучы класс чины бирелә. Бу очракта класс чины эзлеклелекне сакламайча һәм алдагы класслы чинда булу вакытын исәпкә алмайча бирелә.

2.7.10. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгән муниципаль хезмәткәрләргә, муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары төркеменә караган муниципаль хезмәткәрләрдән тыш, класслы чиннар квалификация имтиханы нәтижәләре буенча бирелә. Квалификация имтиханы дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

2.7.11. Муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар муниципаль хезмәткәрнең турыдан-туры житәкчесе тәкъдиме буенча муниципаль берәмлек уставы яисә башка муниципаль хокукий акт белән жирле үзидарә органы һәм (яисә) вазыйфаи заты тарафыннан бирелә.

2.7.12. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында тәкъдимнәр керту тәртибе һәм аңа күшүп бирелә торган документлар исемлеге муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

2.7.13. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында каар, әлеге Нигезләмәнен 2.7.7 пунктындагы икенче абзацында курсәтелгән очраклардан тыш, бер айдан да соңга калмайча кабул ителергә тиеш:

- 1) квалификация имтиханын үткәргәннән соң;
- 2) класслы чин бирү турында тәкъдим кертелгән көннән алыш, барлык кирәклө документлар белән жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затына класслы чин бирелгәндә - квалификация имтиханыннан башка класслы чин бирелгәндә.

2.7.14. Муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчергәндә, шулай ук муниципаль хезмәттән азат иткәндә, муниципаль хезмәткәргә бирелгән класс чины саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләгәндә аңа бирелгән класслы чин билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелгәнче саклана.

2.7.15. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында белешмәләр шәхси эшкә һәм муниципаль хезмәткәрнең хезмәт кенәгәсендә кертелә.

2.8. Муниципаль хезмәт класслы чинин саклап калу һәм мәхрүм итү

2.8.1. Бирелгән класслы чин муниципаль хезмәткәргә биләгән вазыйфасыннан азат итегендә һәм муниципаль хезмәттән (шул исәптән пенсиягә чыккач) эштән азат итегендә, шулай ук муниципаль хезмәткә кергәндә саклана.

2.8.2. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләгәндә аңа бирелгән класслы чин билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелгәнче саклана.

2.8.3. Бирелгән класслы чиннан мәхрүм итү суд карары буенча федераль законнар нигезендә мөмкин.

3. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМЭТКӨРНЕЦ ХОКУКЫЙ ХЭЛЕ (СТАТУСЫ)

3.1. Муниципаль хезмэткэрлэр

3.1.1. Муниципаль хезмэткэр булып -федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә, жирлек бюджеты акчалары исәбеннән түләнә торган акчалата бүләк өчен муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаларны башкаручы граждан тора ала.

3.1.2. Муниципаль хезмэткэрләргә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнарының гамәлдә булуы кагыла.

3.1.3. Жирле үзидарә органнары, муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре эшчәнлеген техник тәэммин итү буенча вазыйфаларын башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләми һәм муниципаль хезмэткэрләр булып тормый.

3.2. Муниципаль хезмэткэр хокуклары

3.2.1. Муниципаль хезмэткэр хокуклы:

- 1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгели торган документлар, вазыйфаи бурычларны үтәү сыйфатын бәяләү критерийләри һәм хезмәттә алга жибәрү шартлары белән танышуга.;
- 2) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәkle оештыру-техник шартлар белән тәэммин итү;
- 3) хезмәт өчен түләү һәм башка түләүләр, хезмәт законнары, Муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт килешүе (контракт)нигезендә;
- 4) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнә торган ял;
- 5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәkle мәгълүмат һәм материаллар алу, шулай ук жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертү өчен;
- 6) үз инициативасы белән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурста катнашу;
- 7) жирле бюджет акчалары исәбеннән муниципаль хокукый акт нигезендә ёстәмә һөнәри белем алу;
- 8) яклау, үз шәхси мәгълүматлар;
- 9) Үз эшенең барлык материаллары, һөнәри эшчәнлек турындагы бәяләмәләр һәм башка документлар белән танышу, аларны шәхси эшенә керткәнче, шулай ук аның язма анлатмаларын шәхси эшенә җәлеп итү;
- 10) үз хокукларын, социаль-икътисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен һөнәр берлекләре төзү хокукын да кертеп, берләшмә;
- 11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, шул

исәптән судка шикаять биручне дә кертеп, аларны бозу очраклары;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәэмин иту.

3.2.2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән тыш, яллаучы (эш бируче) вәкиленең алдан язма белдерүе белән, мәнфәгатьләр каршылыгына китермәсә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда башкача карапмаган булса, башка түләүле эшне башкарырга хокуклы.

3.3. Муниципаль хезмәткәрнең төп бурычлары:

- 1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнарны, федераль законнарны, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, муниципаль берәмлек Уставын һәм башка муниципаль хокукый актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмин итәргә;
- 2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны үтәргә;
- 3) вазыйфаи бурычларын башкарганда, расасына, милләтенә, теленә, диненә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, кеше һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;
- 4) жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазыйфаи инструкцияне, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;
- 5) вазыйфаи бурычларны тиешенчә үтәү өчен кирәклө квалификация дәрәҗәсен саклап калу;
- 6) федераль законнар тарафыннан сакланыла торган дәүләт һәм башка серләрне тәшкил итүче белешмәләрне, шулай ук вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган белешмәләрне, шул исәптән гражданнарның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яисә аларның намусына һәм абуруна кагылучы белешмәләрне таратырга ярамый;
- 7) дәүләт һәм муниципаль милекне, шул исәптән аңа вазыйфаи бурычларны үтәү өчен бирелгән мөлкәтне сакларга;
- 8) Россия Федерациясе законнарында карапган тәртиптә үзе һәм гайлә әгъзалары турында белешмәләрне тапшырырга ярамый;
- 9) Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыккан көндә Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыгу яисә чит ил гражданлыгы алу турында яллаучы (эш биручегә) вәкиленә чит ил гражданлыгы алган көндә чит ил гражданлыгы алу турында хәбәр итәргә;
- 10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне үтәргә, йөкләмәләрне үтәргә, тыюларны бозмаска;
- 11) яллаучы вәкиленә (эш биручегә) мәнфәгатьләр конфликтyna китерергә мөмкин булган вазыйфаи бурычларны үтәгәндә шәхси кызыксынучанлык

булуды мөмкинлек турында язмача хәбәр итәргә hәм мондый конфликтны булдырмау буенча чараптар күрергә.

Муниципаль хезмәткәр әлеге йөкләмәне үтәргә хокуклы түгел. Тиешле житәкчедән, муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмә алган очракта, муниципаль хезмәткәр әлеге йөкләмәнең федераль законнар hәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары hәм башка норматив хокукий актлары, муниципаль хокукий актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, язма рәвештә әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган житәкчегә тапшырырга тиеш. Әлеге йөкләмәнең житәкчесе тарафыннан язма рәвештә расланган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Законсыз йөкләмәне үтәгән очракта, муниципаль хезмәткәр hәм бу йөкләмәне биргән житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы.

3.4. Муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләр

3.4.1. Граждан муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый, ә муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәттә була алмый:

- 1) аны закон көченә кергән судның эшкә сәләтsez яисә чикләнгән эшкә сәләтsez карары белән танылса;
- 2) аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мөмкинлеген юкка чыгара торган жәзага тарту, законлы көченә кергән суд карары буенча;
- 3) дәүләт hәм федераль законнар тарафыннан саклана торган башка серләрне тәшкил итүче белешмәләргә керүне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр дә граждан дәүләт вазыйфасын биләүгә дәгъва кыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү яисә муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча мондый белешмәләрне куллануга бәйле булса;
- 4) муниципаль хезмәткә керүгә яки аны узуга комачаулаучы hәм медицина оешмасы бәяләмәсе белән расланган авыру булу;
- 5) әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү әлеге вазыйфаи затка турыдан-туры буйсынуга яисә аңа буйсынуга бәйле булса, жирле администрацияне житәкли торган муниципаль берәмлек башлыгы белән яисә муниципаль хезмәткәр белән, әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә турыдан-туры буйсынуга яисә аларның берсенә буйсынуга яисә аларның контроленә бәйле булса, муниципаль хезмәт;
- 5) янын туганлык hәм милек (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуган, апалар, шулай ук бертуган, апалар, ата-аналар, ир белән хатын hәм балалар) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп тору әлеге вазыйфаи затка турыдан-туры буйсынуга яисә аңа буйсынуга бәйле булса яисә муниципаль хезмәткәр белән, әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынуга яисә аларның берсенең контролльдә тотылуына бәйле булса, жирле

- администрацияне житэклэүче муниципаль берэмлек башлыгы булып тора.;
- 6) Россия Федерациисе гражданлыгын туктату, чит ил гражданлыгын туктату - Россия Федерациисе халыкара шартнамэсендэ катнашучы булмаган чит ил гражданы муниципаль хезмэttэ булырга, аларга чит ил гражданлыгын алырга йэ Россия Федерациисе гражданының чит ил дэүлэте территорииясендэ дайми яшэү хокукуын раслаучы, Россия Федерациисе халыкара шартнамэсендэ катнашучы булмаган чит ил гражданының чит ил гражданына дайми яшэү хокукуын раслаучы башка документ алу хокукуна ия, аның нигезендэ чит ил гражданы булган Россия Федерациисе гражданы чит ил гражданы, муниципаль хезмэttэ булырга хокуклы;
- 7) муниципаль хезмэткэр чит ил гражданы булган Россия Федерациисе халыкара шартнамэсендэ катнашучы чит ил гражданы булган очраклардан тыш, чит ил гражданы муниципаль хезмэttэ булырга хокуклы;
- 8) муниципаль хезмэткэ кергэндэ ялган документлар яки белэ торып ялган белешмэлэр бирү;
- 9) «Россия Федерациисендэ муниципаль хезмэт турында» Федераль законда, 2008 елның 25 декабрендэгэ 273-ФЗ номерлы «Коррупциягэ каршы тору турында» Федераль законда (алга таба - «Коррупциягэ каршы тору турында» Федераль закон) һэм башка федераль законнаарда каалган белешмэлэр яки муниципаль хезмэткэ кергэндэ белэ торып дөрөс булмаган яки түли булмаган белешмэлэр тапшырмаа;
- 9.1) «Россия Федерациисендэ муниципаль хезмэт турында» Федераль законда каалган мэгълүматларны тапшырмаа,
- 10) чакырылыш буенча хэрби хезмэтне узмаган дип тану, законлы нигезлэр булмаса, чакыру комиссиясе бэяллэмэсе нигезендэ (контракт буенча хэрби хезмэт узган гражданнаардан тыш) - күрсэтелгэн бэяллэмэгэ карата Россия Федерациисенең тиешле субъектының чакыру комиссиясенэ шикаять бирү өчен билгелэнгэн срок чыкканнан соң 10 ел эчендэ, э өгэр күрсэтелгэн бэяллэмэ һэм (яисэ) Россия Федерациисе тиешле субъектының чакыру комиссиясе каары күрсэтелгэн бэяллэмэгэ граждан шикаяте буенча Россия Федерациисе тиешле субъектының чакыру комиссиясе каары судка шикаять бирелдэ., - суд каары законлы көченэ кергэн көннэн соң 10 ел дэвамында элеге бэяллэмэ һэм (яисэ) Россия Федерациисе тиешле субъектының чакыру комиссиясе каарын чыгарганда гражданының элеге бэяллэмэгэ шикаяте буенча хокуклары бозылмады дип танылды.
- 3.4.2. Граждан контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасына билгелэнэ алмый, э муниципаль хезмэткэр яын туганлык яки үзлеклэрэ (ата-аналар, ир белэн хатын, балалары, бертуган апалары, шулай ук бертуганнары, апалары, ата-аналары, ир белэн хатын һэм балаларының балалары) очрагында контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын били алмый.
3. Граждан муниципаль хезмэт вазыйфасын билэү өчен билгелэнгэн чик яшэ - 65 яшкэ житкэннэн соң муниципаль хезмэткэ кабул ителэ алмый.

3.5. Керемнэр, милек һэм йөклэмэлэр турында мэгълүмат

муниципаль хезмәткәрнең мөлкәт характеристындағы йөкләмәләре

3.5.1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъва итүче гражданнар, әлеге вазифаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр яллаучы (эш бирүче) вәкиленә үзләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характеристадагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характеристадагы йөкләмәләре турында белешмәләр бирергә тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характеристадагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирү өчен билгеләнгән тәртиптә, сроклары һәм формасы буенча тапшырыла.

3.5.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәткәр үз чыгымнары турында, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары турында мәгълүматларны Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характеристадагы йөкләмәләре турында белешмәләр бирү өчен билгеләнгән тәртиптә һәм формада тапшырырга тиеш.

3.5.3. Муниципаль хезмәткәр, аның хатыны (ире) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту 2008 елның 25 декабрендәге «Коррупциягә каршы тору турында» 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, Россия Федерациясе Президентының норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

3.5.4. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге статья нигезендә бирелә торган керемнәр, чыгымнар, милек һәм мөлкәти характеристадагы йөкләмәләре турында белешмәләр, әгәр федераль законнар белән алар федераль законнар тарафыннан саклана торган һәм башка серләрне тәшкил итүче белешмәләргә кертелмәгән булса, конфиденциаль характеристадагы белешмәләр булып тора.

3.5.5. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатыны (хатыны) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, милке һәм мөлкәти характеристадагы йөкләмәләре турында, дини яки башка ижтимагый берләшмәләр, башка оешмалар фонdlарына иганә (взнослар) жыю өчен, шулай ук физик затларның керемнәре, чыгымнары, милке һәм мөлкәти характеристадагы йөкләмәләре турында мәгълүматлардан файдалану рөхсәт итлеми.

3.5.6. Муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характеристадагы йөкләмәләре турында мәгълүматларны таратуда яки әлеге мәгълүматларны Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда куллануда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары

нигезендә жараплы.

3.5.7. Муниципаль хезмәткәрләргә үзләренең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирмәү яисә муниципаль хезмәткәрдән эштән китүгә китерә торган хокук бозу булып саналса.

3.5.8. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъвалаучы гражданнар тарафыннан әлеге вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турындагы белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын, әлеге вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тапшырыла торган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын, Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә гражданнар тарафыннан тапшырыла торган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү, муниципаль хезмәткәрләрнең мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яисә жайга салу, аларның «коррупциягә карши тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында билгеләнгән бурычларын үтәүләре Татарстан Республикасының норматив хокукий актлары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

3.5.9. Закон тарафыннан саклана торган банк, салым яки башка серне тәшкил итүче мәгълүматлар тапшыру турында запрослар, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъва итүче гражданнарга карата оператив-эзләү چаралары үткәрү турында хокук саклау органнарына запрослар, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр исемлегенә кертелгән гражданнарга карата оператив-эзләү چаралары үткәрү турында хокук саклау органнарына запрослар, муниципаль хезмәткәрләр мәнфәгатьләрендә Россия Федерациясе субъектларының иң югары вазыйфаи затлары (Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимиятенең югары башкарма органнары житәкчеләре) тарафыннан Россия Федерациясе норматив хокукий актлары белән билгеләнә торган тәртиптә жибәрелә.

3.5.10. Контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүгә дәгъва итүче гражданнар һәм күрсәтелгән вазыйфанды биләүче зат үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук үз ирләренең (ирләренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәтләре һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр Татарстан Республикасы Президентына Россия Федерациясе субъекты законында билгеләнгән тәртиптә тапшыралар.

Контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче зат тарафыннан тапшырылган керемнәр, чыгымнар, милек һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә жирле үзидарә органының рәсми сайтында

урнаштырыла hэм (яки) муниципаль хокукий актлар белэн билгеләнэ торган тәртиптә массакүләм мәгълүмат чарапарын бастырып чыгару өчен бирелә. Керемнәре, чыгымнары, мөлкәте hэм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында Федераль закон нигезендә тапшырыла торган белешмәләрнең дөреслеген hэм тулылыгын тикшеру Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи заты (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) карары буенча Россия Федерациясе субъекты законында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Элеге статьяның 10 өлеше нигезендә гамәлгә ашырылган тикшеру нәтижәсендә элеге Федераль закон, 2012 елның 3 декабрендәге «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның hэм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» 230-ФЗ номерлы Федераль закон белэн билгеләнгән контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче затның вазыйфаларын, чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәмәү фактларын үтәмәгән очракта, «аерым категория затларның аерым категорияләренә счетлар (кертемнәр)ачуны hэм аларга ия булуны тыю турында » 2013 елның 7 маенданы 79-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында кулдагы акча hэм кыйммәтләрне сакларга, чит ил финанс инструментларына ия булырга hэм (яки) файдаланырга», Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи заты (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче затның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату яисә аның жирле үзидарә органына башка дисциплинар жәза куллануы турында гариза белэн мөрәжәгать итә., вәкаләтле вәкил тиешле карар кабул итәргә, яки судка мөрәжәгать итәргә тиеш.

3.5.1.11. "Интернет"мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә мәгълүмат урнаштыру турында мәгълүмат бирү

1. Муниципаль хезмәткәр Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва кылучы гражданин булган «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге сайлар hэм (яки) сайларның адреслары турында мәгълүматлар, шулай ук аларны идентификацияләргә мөмкинлек бирүче мәгълүматлар яллаучы вәкиленә тапшырыла:
  - 1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва кылучы граждан-муниципаль хезмәткә кергән ел алдыннан өч календарь ел эчендә хезмәткә кергәндә;
  - 2) муниципаль хезмәткәр - курсәтелгән мәгълүматны тапшыру елына кадәр ел саен, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәү кысаларында hәркем өчен мөмкин булган мәгълүмат урнаштыру очракларыннан тыш.
2. Элеге статьяның 1 өлешендә курсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дәгъвалаучы гражданнар тарафыннан муниципаль

хезмәткә көргөндә, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хисап елыннан соң килүче елның 1 апреленнән дә соңга калмычка тапшырыла. Әлеге Нигезләмәнең 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән форма буенча бирелә.

3. Яллаучы вәкиле карары буенча, ул вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъвачылар һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан урнаштырылган һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны эшкәртәләр, шулай ук әлеге статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерәләр.

3.6. Муниципаль хезмәт белән бәйле тыюлар

3.6.1. Муниципаль хезмәт үтү белән бәйле рәвештә, муниципаль хезмәткәргә тыела:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү:

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына йә Россия Федерациясе субъекты дәүләт вазыйфасына сайлану яисә билгеләү, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләнгән очракта;

б) муниципаль вазыйфага сайлау яисә билгеләү;

в) һөнәр берлеге органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органында, һөнәр берлеге органында, түләүле сайлау вазыйфасына сайлау;

2) эшкуарлық эшчәнлеге белән шәксән яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнергә, коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия белән идарә итүдә катнашудан тыш) яки башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төzelеш, гараж кооперативларының, бакчачылык, яшелчәчелек, дача кулланучылар кооперативларының, күчмәсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыельшында (конференцияләрдә) катнашырга; күрсәтелгән коммерцияле булмаган оешмалар (сәяси партиядән тыш) белән идарә итүдә бердәм башкарма орган буларак катнашу яисә аларның коллегиаль идарә органнары составына (эш би्रүче) вәкиле рәхсәте белән, федераль законнарда каралган очраклардан тыш, һәм оешма белән идарә итүдә катнашу, жирле үзидарә органы исеменнән Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашырыла торган очраклардан тыш, яллаучы (эш би्रүче) вәкиле рәхсәте белән керә;

3) федераль законнарда башкасы каралмаган булса, Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торган яисә аңа турыдан-туры буйсынган яисә аңа буйсынган өченче затлар эшләре буенча жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясендә ышанычлы яисә вәкил булырга;

4) вазыйфаи хәлгә бәйле рәвештә яисә физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күнел ачу, ял итү,

транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә алыша. Беркетмә чарапары, хезмәт командировкалары һәм башка рәсми чарапар белән бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрләргә алышан бүләкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче жирле үзидарә органына, Россия Федерациясе Граждан кодексы белән билгеләнгән очраклардан тыш, тапшырыла. Беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына яки башка рәсми чарага бәйле рәвештә үзе алган бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясе норматив хокукий актлары белән билгеләнгән тәртиптә сатып алыша мөмкин;

5) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән командировкаларга, жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе жирле үзидарә органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре белән, шулай ук дәүләт хакимиите органнары һәм чит дәүләтләрнең жирле үзидарә органнары, халыкара һәм чит ил коммерциячел булмаган оешмалары белән үзара килешүләре буенча үзара нигездә гамәлгә ашырыла торган командировкалардан тыш, барырга;

6) вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйле булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәэмин иту чарапарын, башка муниципаль мөлкәтне файдаланырга;

7) муниципаль хезмәт белән бәйле булмаган максатларда, федераль законнар нигезендә конфиденциаль характердагы мәгълуматларга кертелгән мәгълуматларны яисә вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә ана билгеле булган хезмәт мәгълуматын таратырга яисә кулланырга;

8) әгәр бу вазыйфага кермәсә, жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата, шул исәптән массакүләм мәгълумат чарапарында, ачыктан-ачык әйтүләргә, фикерләргә һәм бәяләүләргә юл куярга;

9) муниципаль берәмлек башлыгының язма рөхсәтеннән башка бүләкләрне, Мактаулы һәм маҳсус исемнәр (фәнни) чит дәүләтләрдән, халыкара оешмалардан, шулай ук сәяси партияләрдән, башка ижтимагый берләшмәләрдән һәм дини берләшмәләрдән тыш), әгәр аның вазыйфаи вазыйфаларына әлеге оешмалар һәм берләшмәләр белән хезмәттәшлеккә керсә, кабул итәргә;

10) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация өчен вазифаи нигезләмә өстенлекләреннән файдаланырга;

11) үз вазыйфаларын сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләрендә файдаланырга, шулай ук қурсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр сыйфатында мәнәсәбәтне гавами белдерергә;

12) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структураларын (һөнәр берлекләреннән, шулай ук ветераннар һәм башка ижтимагый үзешчәнлек органнарыннан тыш) төзергә яисә қурсәтелгән структураларны булдыруга ярдәм итәргә;

- 13) хезмәт бәхәсләрен җайга салу максатларында вазыйфаи бурычларны үтәүне туктату;
- 14) Россия Федерациисенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациисе законнарында башкacha карапмаган булса, идарә органнары, Попечительләр hәм күзәтчелек советлары, Россия Федерациисе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган hәм аларның структур бүлекчәләре составына керергә;;
- 15) яллаучы (эш бирүче) вәкиленең язма рөхсәтеннән башка бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара hәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары hәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына финансрана торган түләүле эшчәнлек белән, әгәр Россия Федерациисенең халыкара килешүенде яки Россия Федерациисе законнарында башкacha карапмаган булса, шөгыльләнергә.

3.6.2. Контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр, мөгаллимлек, фәнни hәм башка иҗади эшчәнлектән тыш, бүтән түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә хокуклы түгел. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни hәм башка иҗади эшчәнлек бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара hәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары hәм гражданлыгы булмаган затлар хисабына гына финансрана алмый, әгәр Россия Федерациисенең халыкара килешүенде яки Россия Федерациисе законнарында башкacha карапмаган булса. Контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр, әгәр Россия Федерациисенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациисе законнарында башкacha карапмаган булса, идарә органнары, Попечительләр яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациисе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының башка органнары, аларның структур бүлекчәләре составына керергә хокуклы түгел

3.6.3. Граждан муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң оешма яки физик затлар мәнфәгатьләрендә конфиденциаль характердагы мәгълүматларны яисә вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә ача билгеле булган хезмәт мәгълүматын игълан итәргә яки кулланырга хокуклы түгел.

3.6.4. Россия Федерациисенең норматив хокукый актлары белән билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән граждан, муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында, хезмәт шартнамәсе шартларында оешмада вазыйфа биләүгә hәм (яки) әлеге оешмада граждан-хокукый шартнамәсе шартларында, әлеге оешма белән муниципаль (административ) идарә итүнен аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи (хезмәт) бурычларына керсә, граждан-хокукый шартнамәсе шартларында эшне башкарырга хокуклы түгел., муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү hәм мәнфәгатьләр конфликтин җайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка, ул Россия Федерациисе норматив хокукый актлары белән билгеләнә торган тәртиптә бирелә.

3.7. Муниципаль хезмэttэ мэнфэгатьлэр каршылыгын жайга салу

3.7.1. Әлеге Нигезләмә максатлары өчен «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 10 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән «мэнфэгатьлэр конфликты» төшенчәсе кулланыла.

3.7.2. Әлеге Нигезләмә максатлары өчен «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 10 статьясындагы 2 өлешендә билгеләнгән «шәхси кызыксыну» төшенчәсе кулланыла.

3.7.3. Мэнфэгатьлэр конфликтын булдырмау яки жайга салу мэнфэгатьлэр каршылыгын яклаучы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи яки хезмәт хәлен үзгәрткәндә, аны билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи (хезмәт) бурычларын үтәүдән һәм (яки) мэнфэгатьлэр конфликты барлыкка килүгә сәбәп булган файдадан читләштерүгә кадәр булырга мөмкин.

3.7.4. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче затның кыйммәтле кәгазыләр (оешмаларның устав (жыелма) капиталларында катнашу өлешләре, пайлары, пайлары) мэнфэгатьлэр конфликтына кiterә яки кiterергә мөмкин булса, күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтле кәгазыләрне (оешмаларның устав (жыелма) капиталларында катнашу өлешләрен, пайларын) Россия Федерациясе граждан законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

3.7.5. Мэнфэгатьлэр конфликтын яклаучы муниципаль хезмәткәрләргә мэнфэгатьлэр конфликтын булдырмау яки жайга салу чараларын кабул итү муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә кiterә торган хокук бозу булып тора.

3.7.6. Муниципаль хезмәткәрдә мэнфэгатьлэр конфликтына кiterә яки кiterә ала торган шәхси кызыксынучанлык барлыкка килү турында мәгълүм булган эш бирүче (эш бирүче) вәкиле, әлеге муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан азат ителүенә кадәр, муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан азат ителүенә кадәр, мэнфэгатьлэр конфликтын булдырмау яки жайга салу буенча чаралар күрергә тиеш.

3.7.7. Ул үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрдә мэнфэгатьлэр каршылыгына, мэнфэгатьлэр конфликтын булдырмауга яки жайга салуга кiterә яки кiterә ала торган, яллаучы вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттән азат ителүенә кiterә торган хокук бозу булып тора.

3.7.8. Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хезмәт тәртибенең гомуми принципларын үтәүне тәэмим итү һәм жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында мэнфэгатьлэр конфликтын жайга салу өчен әлеге кодекс һәм муниципаль хокукий акт белән билгеләнә торган тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата

таләпләрне үтәу һәм мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу буенча комиссияләр төзелергә мөмкин (алга таба - әлеге статьяда-Комиссия).

3.7.9. Комиссия жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең хокукий акты белән дайми рәвештә төзелә.

Күрсәтелгән акт белән комиссиянең санлы һәм персональ составы, аның эш вакыты һәм тәртибе билгеләнә.

3.7.10. Комиссия составына яллаучы (эш бирүче) вәкиле һәм (яки) аларга вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча бәйсез эксперtlар-белгечләр сыйфатында персональ мәгълumatларны күрсәтмичә чакырыла торган фәнни, мәгариф һәм (яки) башка оешмалар вәкилләре кертелә. Бәйсез эксперtlар саны комиссия әгъзаларының гомуми саныннан кимендә өчтән бер өлешен тәшкил итәргә тиеш.

3.7.11. Комиссия составы комиссия тарафыннан кабул ителгән каарларга йогынты ясый алышлык мәнфәгатьләр каршылыклары барлыкка килү мөмкинлеген төшереп калдыру өчен формалаштырыла.

3.8. Муниципаль хезмәткәргә хезмәт тәртибе таләпләре

3.8.1. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

- 1) вазыйфа йөкләмәләрен намус белән, югари профессиональ дәрәжәдә башкарырга;
  - 2) Барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, тугры мөнәсәбәтне тәэммин итәргә, нинди дә булса Ижтимагый яки дини берләшмәләргә, һөнәри яки социаль төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм оешмаларга карата алдан кисәтмәскә;
  - 3) вазыйфаи бурычларны намус белән башкаруга комачаулаучы нинди дә булса шәхси, мөлкәт (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләр кылмаска;
  - 4) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар каарларының үз һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясав мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлекне сакларга.;
  - 5) гражданнар белән эшләүдә корректлылык курсәтергә;
  - 6) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый гореф-гадәтләренә һәм гореф-гадәтләренә хөрмәт күрсәтергә;
  - 7) төрле этник һәм социаль төркемнәрен, шулай ук конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;
  - 8) милләтара һәм конфессиональара татулыкка ярдәм итәргә;
  - 9) муниципаль орган аbruена яисә аbruена зыян китерергә сәләтле низаглы хәлләргә юл куймаска.
- 3.8.2. Житәкче булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә

катнашырга мәжбүр итү очракларына юл куймаска тиеш.

4. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘ КЕРҮ ТӘРТИБЕ, АНЫ ҮТҮ ҺӘМ ТУКТАТУ

4.1. Муниципаль хезмәткә керү

4.1.1. Муниципаль хезмәткә 18 яшкә житкән, Россия Федерациясе дәүләт телен белүче һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган, әлеге Нигезләмәнен 4.3 статьясында күрсәтелгән шартлар булмаганда, муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләр сыйфатында күрсәтелгән гражданнар керергә хокуклы.

4.1.2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны узганда женесе, расасы, милләте, чыгышы, мөлкәте һәм вазыйфаи хәле, яшәү урыны, дингә карата мөнәсәбәт, инанулар, җәмәгать берләшмәләренә карау, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйле рәвештә нинди дә булса туры яки турыдан-туры чикләүләр яки өстенлекләр билгеләү рөхсәт итлеми.

4.1.3. Граждан муниципаль хезмәткә кергәндә тәкъдим итә:

- 1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү турындағы үтенеч белән гариза;
- 2) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән форма буенча үз кулы белән тутырылган һәм имзланган анкета;
- 3) паспорт;
- 4) хезмәт кенәгәсе, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;
- 5) Мәгариф турында документ;
- 6) Мәжбүри пенсия иминиятенен иминият таныклығы, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;
- 7) Физик затны Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органында исәпкә кую турында таныклық;
- 8) хәрби исәпкә алу документлары - хәрби бурычлылар һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;
- 9) муниципаль хезмәткә керүгә комачаулык итүче авыруларның булмавы турында медицина учреждениесе бәяләмәсе;
- 10) муниципаль хезмәткә кергән ел өчен Керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр;
- 10.1) муниципаль хезмәт турында Федераль законның 15.1 статьясында каралган белешмәләр;
- 11) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте каарларында каралган башка документлар.

4.1.4. Граждан әлеге закон нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә

тапшырылган белешмәләр федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин. Аерым муниципаль берәмлекләрдә федераль законнар белән граждан тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә бирелә торган белешмәләрне тикшерүгә өстәмә таләпләр билгеләнергә мөмкин.

4.1.5. Элеге Нигезләмәнен 4.1.4 өлешендә каралган тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы шартлар ачыкланган очракта, күрсәтелгән граждан муниципаль хезмәткә керүдән баш тартуның сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

4.1.6. Граждан муниципаль хезмәткә керү хезмәт шартнамәсе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү нәтиҗәсендә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алыш гамәлгә ашырыла.

4.1.7. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп кую турында яллаучы (эш бируч) вәкиленең акты белән рәсмиләштерелә.

4.1.8. Эшкә алучы вәкиле (эш бируч) һәм муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткә кергәндә хезмәт килешүенең яклары булыш тора.

4.1.9. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклыгы бирелә. Муниципаль хезмәткәр таныклыгын бируч тәртибе һәм формасы муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан раслана.

4.2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә конкурс

4.2.1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә хезмәт шартнамәсе төзелүгә конкурс булышга мөмкин, аның барышында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъвачыларның һөнәри дәрәжәсен, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килүен бәяләү гамәлгә ашырыла.

4.2.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәру тәртибе муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан қабул ителә торган муниципаль хокукий акт белән билгеләнә. Конкурсны үткәру тәртибе аның шартларын, аны үткәру датасы, вакыты һәм урыны турында белешмәләрне, шулай ук хезмәт килешүе проектын конкурс үткәрелгән көнгә кадәр 20 көннән дә соңга калмычча бастыруны күздә тотарга тиеш. Муниципаль берәмлектә конкурс комиссиясе әгъзаларының гомуми саны һәм аны формалаштыру тәртибе муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан билгеләнә.

4.2.3. Эш бируч вәкиле (эш бируч) хезмәт килешүе төзи һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торуга конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан сайлап алышган кандидатларның берсен муниципаль хезмәт вазыйфасына билгели.

4.3. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү

4.3.1. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләу аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасына туры килүен билгеләу максатларында үткәрелә. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләу өч елга бер тапкыр үткәрелә.

Түбәндәге муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын бер елдан кимрәк башкаручы;
- 2) 60 яшькә житкәннәр;
- 3) йөклө хатын-кызылар;
- 4) йөклелек һәм бала табу буенча отпустка яисә бала карау буенча отпустка булган өч яше тулганчы. Курсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне ялдан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк аттестацияләу мөмкин;
- 5) ашыгыч хезмәт килешүе (контракт) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар.

4.3.2. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләу нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе тарафыннан түбәндәге карапларның берсе кабул ителә:

- 1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;
- 2) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә һәм билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп тору өчен кадрлар резервина вазыйфа үсеш тәртибендә кертугә тәкъдим ителә;
- 3) квалификация күтәрү шарты белән муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;
- 4) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килми.

Аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне эшләрендә ирешкән уңышлары өчен бүләкләү, шул исәптән вазыйфаларында аларны арттыру турында, ә кирәк очракта аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәрләрнең эшчәнлеген яхшырту турында кинәшләр бирә ала. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш биругә йомгак ясаганнан соң хәбәр ителә. Аттестация материаллары яллаучы вәкиленә (эш биругчегә) тапшырыла.

4.3.3. Аттестация нәтижәләре буенча эш биругче вәкиле (эш биругче) Аерым муниципаль хезмәткәрләрне эштәге уңышлары өчен яисә муниципаль хезмәткәрне аның ризалыгы белән вазыйфасында киметү турында аттестация көненнән бер айдан да артык вакыт эчендә бүләкләү турында Карап кабул итә. Аттестация нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне ёстәмә һөнәри белем алу өчен җибәрү турында тәкъдимнәр бирә ала.

4.3.4. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасында киметләгән яки аның ризалыгыннан башка муниципаль хезмәт урынына күчерү мөмкинлеге булмаган очракта, эшкә алучы (эш биругче) вәкиле, аттестация нәтижәләре белән расланган квалификация житәрлек булмау сәбәпле, аттестация узганнан соң, аны муниципаль хезмәттән азат итәргә мөмкин. Курсәтелгән вакыт узганнан соң муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү яки аны әлгәе аттестация нәтижәләре буенча вазыйфада киметү рөхсәт ителми.

4.3.5. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләренә суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

4.3.6. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләу үткәрү турындагы

нигезләмә муниципаль хокукий акт белән муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексына 4 нче күшүмтә нигезендә муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү турындагы типлаштырылган нигезләмә нигезендә раслана.

4.4. Муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүен өзү өчен нигезләр

4.4.1. Россия Федерациясе Хезмәт кодексында каралган хезмәт килешүен өзү өчен нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе яллаучы (эш бирүче) вәкиле инициативасы буенча да өзелергә мөмкин:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән инч чик яшькә ирешү;
- 2) Россия Федерациисе гражданлыгын туктату, чит ил гражданлыгын туктату - Россия Федерациисе халықара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга, аларга чит ил гражданлыгын алырга йә Россия Федерациисе гражданының чит ил дәүләте территориясендә дайми яшәү хокукын раслаучы, Россия Федерациисе халықара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил гражданының чит ил гражданына дайми яшәү хокукын раслаучы башка документ алу хокукуна ия, аның нигезендә чит ил гражданы булган Россия Федерациисе гражданы чит ил гражданы, муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;
- 3) Россия Федерациисе законнарында билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәү;
- 4) дисквалификация рәвешендә административ жәза куллану.

4.4.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән инч чик яшькә житкән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын озайту рөхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын бер тапкыр озайту бер елдан да артык рөхсәт ителми.

5. ЭШ ВАКЫТЫ һәм ЯЛ ВАКЫТЫ

5.1. Эш вакыты

Муниципаль хезмәткәрләрнең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә жайга салына.

5.2. Муниципаль хезмәткәр ялы

5.2.1. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата эчтәлеген саклап калып, еллык ял бирелә, аның күләме уртacha хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

5.2.2. Еллык төп түләүле отпуск муниципаль хезмәткәргә 30 календарь көн

дэвамында бирелэ.

5.2.3. Ел саен түлэүле өстэмэ отпусклар муниципаль хезмэткэргэ тиешле еллар эшлэгэн өчен, шулай ук федераль законнаарда һәм өлөгө кодекста каралган очракларда бирелэ. Муниципаль хезмэткэргэ тиешле еллар эшлэгэн өчен еллык өстэмэ түлэүле отпуск дэвамлылыгы муниципаль хезмэтнең һәр елы өчен бер календарь көн исәбеннән исәпләнэ. Ел саен үткәрелэ торган төп түлэүле отпуск һәм тиешле еллар эшлэгэн өчен ел саен туләнэ торган өстэмэ отпускның гомуми озынлыгы 40 календарь көннән артмаска тиеш. Хезмэт көне нормалаштырылмаган муниципаль хезмэткэргэ өч календарь көн дэвамында хезмэт көне нормалаштырылмаган өчен ел саен өстэмэ түлэүле отпуск бирелэ. Хезмэт көне нормалаштырылмаган өчен еллык өстэмэ түлэүле отпуск, шулай ук Федераль законда каралган башка очракларда ел саен бирелэ торган өстэмэ түлэүле отпуск ел саен бирелэ торган төп түлэүле отпускның һәм тиешле еллар эшлэгэн өчен ел саен өстэмэ түлэүле отпускның өлөгө өлешендә каралган гомуми озынлыгыннан тыш бирелэ.

5.2.4. Муниципаль хезмэткэр гаризасы буенча ел саен туләнэ торган отпуск өлешләр буенча бирелергә мөмкин, шул ук вакытта ялның бер өлеше 14 календарь көннән дә ким булмаска тиеш. Яллаучының вәкиле (эш бирүче) белән килешенеп, муниципаль хезмэткэргэ бүтән озынлыктагы отпуск өлеше бирелергә мөмкин.

5.2.5. Муниципаль хезмэткэргэ аның язма гаризасы буенча яллаучы (эш бирүче) вәкиле каары белән, акчалата эчтәлекне саклап калмычка, бер елдан да артмagan ял бирелергә мөмкин.

5.2.6. Муниципаль хезмэткэргэ федераль законнаарда каралган очракларда акчалата эчтәлекне саклап калмычка ял бирелэ.

6. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘР ХЕЗМӘТЕНӘ ТҮЛӘҮ. ГАРАНТИЯЛӘР, МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРГӘ БИРЕЛӘ ТОРГАН ДОКУМЕНТЛАР. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ СТАЖЫ

6.1. Муниципаль хезмэткэр хезмәтенә түләү

6.1.1. Муниципаль хезмэткэрнең акчалата кереме муниципаль хезмэт вазыйфасы (алга таба - вазыйфаи оклад) нигезендә муниципаль хезмэткэрнең вазыйфаи окладыннан, шулай ук айлык һәм башка өстэмэ түләүләрдән (алга таба - өстэмэ түләүләр) тора.

6.1.2. Өстэмэ түләүләргә түбәндәгеләр керә:

- 1) тиешле еллар эшлэгэн өчен вазыйфаи окладка айлык өстэмэ;
- 2) муниципаль хезмэтнең аерым шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстэмэ;
- 3) түләү тәртибе муниципаль органның бурычларын һәм функцияләрен тәэммин итүне, вазифа инструкциясен үтәүне исәпкә алып, яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан билгеләнә торган аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгэн өчен премияләр;
- 4) айлык акчалата бүләкләү;

- 5) сыйныф чины өчен айлык өстәмә;
- 6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр бирелә торган түләү;
- 7) матди ярдәм.

6.1.3. Муниципаль хокукий актларда шулай ук түбәндәге өстәмә түләүләрне билгеләү каралырга мөмкин:

- 1) нормалаштырылмаган хезмәт көне шартларында эшләгән өчен муниципаль хезмәткәрләргә айлык компенсация түләүләре;
- 2) төп хезмәт вазыйфаларына хокукий актларга һәм хокукий актлар проектларына хокукий экспертиза үткәрү, хокукий актлар проектларын әзерләү һәм редакцияләү, югары юридик белемгә ия булган юрист яки башкаручы сыйфатында аларны визалау (юридик эш өчен өстәмә) кергән муниципал хезмәткәрләргә айлык түләү;
- 3) фәннәр кандидатының профильле гыйльми дәрәжәсе, фәннәр докторы гыйльми дәрәжәсе өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи окладка айлык өстәмә;
- 4) Татарстан Республикасының мактаулы исеме өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи окладка айлык өстәмә.

6.1.4. Муниципаль хезмәткәргә дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләр белән эшләгән өчен вазыйфаи окладка Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очракларда, күләмнәрдә һәм тәртиптә айлык өстәмә билгеләнә.

6.1.5. Жирлекнең жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт хакы қуләмен һәм шартларын мөстәкыйль билгели. Вазыйфаи оклад күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы чыгара торган муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

6.2. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

6.2.1. Муниципаль хезмәткәргә гарантияләнә:

- 1) вазыйфаи бурычларын вазыйфаи инструкция нигезендә үтәүне тәэмин итә торган эш шартлары;
- 2) акчалата эчтәлекне үз вакытында һәм тулы күләмдә алу хокуки;
- 3) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнә торган ял;
- 4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыккач та, медицина хезмәте күрсәту;
- 5) тиешле еллар эшләгән өчен һәм инвалидлык белән бәйле рәвештә пенсия белән тәэмин итү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гайлә әгъзаларын аның үлеменә бәйле рәвештә килеп туган очракта пенсия белән тәэмин итү.;
- 6) муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китерү очрагына, аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, мәжбүри дәүләт иминияте;
- 7) муниципаль хезмәт узган чорда яисә аның туктатылганнын соң, әмма аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган авыру яисә

эшкә яраклылык югалу очрагына мәжбүри дәүләт социаль иминияте; 8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын федераль законнара билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле көч кулланудан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән яклау.

6.2.2. Жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе юкка чыгуга йә жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты хезмәткәрләренең штаты кыскаруга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе өзелгәндә, оешма хезмәткәрләре штаты кыскаруга бәйле рәвештә, оешма эштән азат ителгән очракта, хезмәткәрләр өчен хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

6.2.3. Татарстан Республикасы законнары һәм муниципаль берәмлек уставы белән муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

6.3. Жирле үзидарә органнарын үзгәртеп корганда яки ликвидацияләгәндә муниципаль хезмәткәргә гарантияләр

Жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе юкка чыгуга йә жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты хезмәткәрләренең штаты кыскаруга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе өзелгәндә, оешма хезмәткәрләре штаты кыскаруга бәйле рәвештә, оешма эштән азат ителгән очракта, хезмәткәрләр өчен хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

6.4. Муниципаль хезмәткәрне аның гайлә әгъзаларын пенсия белән тәэммин итү

6.4.1. Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнарында, муниципаль органнарда (алга таба - жирле үзидарә органнары) муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгән муниципаль хезмәткәрләр, әлеге статьяның 1.1, 1.2, 2 һәм 2.1 өлешләрендә билгеләнгән нигезләмәләрне исәпкә алып, тиешле еллар эшләгән өчен Татарстан Республикасы кодексы (алга таба - тиешле еллар эшләгән өчен пенсия) нигезендә, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алырга хокуклы.:

- 1) муниципаль хезмәт стажы кимендә 15 ел булу;
  - 2) әлеге статьяның 2.1 өлеше нигезендә кодекта күрсәтелгән вазыйфаларда, шулай ук башка вазыйфаларда 10 елдан да ким булмаган эш (хезмәт) стажы булу (хезмәт);
  - 3) Татарстан Республикасында муниципаль хезмәтнең сонгы биләгән вазыйфасыннан азат итү һәм Татарстан Республикасында муниципаль хезмәттән азат итү каралган нигезләр буенча:
- а) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның

19 статьясындагы 1 өлешенең 1 нәм 3 пунктлары (муниципаль хезмәткәрне судның эшкә яраксыз яисә чикләнгән эшкә сәләтле карары белән танылган очракта) ;

б) Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 83 статьясындагы беренче өлешенең 1 - 3, 5 нәм 7 пунктлары (дәүләт хезмәтенә күчерү яисә сайлау эшенә (вазыйфасына) күчү очрагында), 77 статьясындагы беренче өлешенең 7-9 пунктлары, 81 статьясындагы беренче өлешенең 1 - 3 пунктлары, 83 статьясындагы беренче өлешенең 2, 5 нәм 7 пунктлары белән.

1.1. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 19 статьясындагы 1 өлешенең 1 пунктында, 1, 2 пунктларында каралган нигезләр буенча (муниципаль вазыйфа биләгән затның вәкаләтләре вакыты тәмамлануга бәйле рәвештә, аның вәкаләтләрен үтәүне турыдан-туры тәэмин итү өчен, муниципаль хезмәткәр биләгән вазыйфасы гамәлгә куелган вазыйфаи затның вәкаләтләре чоры тәмамлануга бәйле рәвештә, хезмәт шартнамәсе вакыты чыккан очраклардан тыш), 77 статьясындагы беренче өлешенең 3 нәм 7 пунктларында каралган нигезләр буенча Татарстан Республикасында муниципаль хезмәткәрләр, Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 81 статьясындагы беренче өлешенең 3 пункты нигезендә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алырга хокуклы, әгәр Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат ителгән мизгелгә алар «иминият пенсияләре турында» Федераль законның 8 статьясындагы 1 өлеше нигезендә картлык буенча иминият пенсиясен алу хокукуын бирә торган яшкә житсәләр, йә аларга вакытыннан алда картлык буенча иминият пенсиясе яисә инвалидлык буенча иминият пенсиясе билгеләнгән, әлеге статьяның 2 өлешендә билгеләнгән очраклардан тыш.

1.2. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 19 статьясындагы 1 өлешенең 1 пункты, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 19 статьясындагы 1 өлешенең 1 пункты, 1, 2 пунктлары белән (муниципаль хезмәткәрнең билгеләнгән вәкаләтләре бетүгә бәйле рәвештә, хезмәт шартнамәсе срокы чыккан очраклардан тыш), Татарстан Республикасында муниципаль хезмәткәрләр Татарстан Республикасында муниципаль хезмәттән азат ителгәндә (муниципаль хезмәткәрне эшкә яраксыз яисә чикләнгән эшкә яраксыз дип танылган очракта), "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 19 статьясындагы 1 өлешенең 1 пункты, "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында", вәкаләтләрен үтәүне турыдан-туры тәэмин итү өчен муниципаль вазыйфасы биләгән (муниципаль хезмәткәр биләгән вазыйфасы гамәлгә куелган), Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 77 статьясындагы беренче өлешенең 3 нәм 7 пунктлары, 81 статьясындагы беренче өлешенең 3 пункты) эштән азат ителгән вакытка картлык (инвалидлык) буенча иминият пенсиясенә хокук алуга карастан, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алырга хокуклы.

2. Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтеннән эштән киткәндә 1, 2 пунктларында каралган нигезләр буенча (Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәре вәкаләтләренең билгеләнгән вакыты тәмамлануга бәйле

рәвештә, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын биләгән «житәкчे» яисә «ярдәмче (киңәшче)» категориясеннән тыш), 33 статьяның 1 өлешенең 3 һәм 7 пунктларында, Федераль законның 37 статьясындагы 1 өлешенең 1 пунктының «б» пунктчасы белән яше тулганчы, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте, буенча иминият пенсиясен алу хокукуын бирә торган йә вакытыннан алда картлык буенча иминият пенсиясе яисә инвалидлык буенча иминият пенсиясе билгеләнгәндә, әлеге Законның 32 статьясындагы 1 өлешенең 1 пунктында күрсәтелгән вазыйфаларда, шулай ук әлеге статьяның 2.1 өлеше нигезендә башка вазыйфаларда 15 елдан да ким булмаган эш (хезмәт) стажы булган очракта, тиешле еллар эшләгән өчен пенсиягә хокуклы.

2.1. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 2 пунктында, 2 өлешендә күрсәтелгән Эш (хезмәт) стажына, әлеге Кодексның 29 статьясындагы 2 өлешенең 4 һәм 11 пунктларында, 1, 2 пунктларында, «а» - «д», «ж» һәм «з» пунктчаларында күрсәтелгән вазыйфаларда, әлеге чорлар турыдан-туры элек булган һәм (яисә) турыдан-туры эшкә (хезмәткә) туры килгән вазыйфаларда, әлеге Кодексның 29 статьясындагы 2 өлешенең 1 һәм 2 пунктларында, 3 пунктының «е» пунктчаларында курсәтелгән вазыйфаларда әлеге кодексның 29 статьясындагы 2 өлеше. Бу чакта әлеге Кодексның 29 статьясындагы 2 өлешенең 4 һәм 11 пунктларында, 1, 2 пунктларында, «а» - «д», «ж» һәм «з» пунктчаларында курсәтелгән вазыйфаларда, әлеге Кодексның 29 статьясындагы 2 өлешенең 1 һәм 2 пунктларында курсәтелгән вазыйфаларда (хезмәт итү) эзлекле алмаштырыла торган, әлеге Кодексның 29 статьясындагы 2 өлешенең 3 пунктының «е» пунктчасында курсәтелгән вазыйфаларда Эш (хезмәт) чоры исәпкә алына.

3. Тиешле еллар эшләгән өчен Пенсия «Иминият пенсияләре турында» Федераль законның 8 статьясындагы 1 өлеше нигезендә картлык буенча иминият пенсиясен алу хокукуын бирә торган яшкә житкәч йә вакытыннан алда картлык буенча иминият пенсиясен яки инвалидлык буенча иминият пенсиясен билгеләгәндә билгеләнә. Тиешле еллар эшләгән өчен Пенсия гомерлеккә билгеләнә һәм ай саен түләнә.

4. Муниципал хезмәт стажы 15 ел булган очракта муниципаль хезмәткәрләргә тиешле еллар эшләгән өчен Пенсия муниципаль хезмәткәрнең айлык акчалата кеременең 20 процента күләмендә билгеләнә. Муниципаль хезмәт стажының һәр тулы елы өчен 15 елдан артык эшләгән өчен пенсия айлык акчаның 3 процента арта. Шул ук вакытта тиешле еллар эшләгән өчен пенсия күләме муниципаль хезмәткәрнең айлык акчалата кеременең 50 процентаеннан артмаска тиеш.

4.1. Тиешле еллар эшләгән өчен әлеге статьяның 4 өлеше нигезендә билгеләнгән пенсия күләме «иминият пенсияләре турында» Федераль законның 16 статьясындагы 1 өлеше нигезендә билгеләнгән картлык буенча иминият пенсиясенә беркетелгән түләүдән артмаган очракта, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия картлык буенча иминият пенсиясенә курсәтелгән беркетелгән түләүгә тигез күләмдә түләнә.

6.4.2. Муниципаль хезмәткәрнең тиешле елларны эшләгән өчен пенсия

куләмен билгеләү Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән муниципаль хезмәт вазыйфалары һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары нисбәте нигезендә гамәлгә ашырыла. Муниципаль хезмәткәрнең тиешле елларны эшләгән өчен пенсиянең максималь куләме Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәренең тиешле вазыйфасы буенча тиешле елларны эшләгән өчен дәүләт пенсиясенең максималь куләмнән артмаска тиеш.

Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфасы буенча тиешле елларны эшләгән өчен пенсиянең максималь куләмен исәпләгәндә Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең тиешле вазыйфасы буенча (әгәр вазыйфаи оклад максималь һәм минималь әһәмияткә ия булса) вазыйфаи окладның максималь куләме кулланыла, ә стажның озынлыгы һәм айлык түләүләр муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә тиешле елларны эшләгән өчен пенсия куләмен билгеләгәндә муниципаль хезмәткәргә билгеләнгән шундый ук мәгънәдә исәпкә алына.

6.4.3. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия куләме, муниципаль хезмәт туктатылган көндә яисә аларга картлык буенча хезмәт пенсиясен алу хокукин бирә торган яшькә житкән көндә биләнә торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча айлык акчалата керемнән яки муниципаль хезмәтенең бүтән вазыйфасы буенча тиешле елларны эшләгән өчен пенсия билгеләүне сорап мөрәжәгать иткән затның теләге белән исәпләнә.

Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү сорап мөрәжәгать иткән вакытта муниципаль хезмәтенең курсәтелгән вазыйфаларын юкка чыгарган очракта, акчалата керем куләме шул ук яисә аңа тиңләштерелгән муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча билгеләнә. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының тәңгәллеге Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының тәңгәллеген билгеләү өчен билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

6.4.4. Айлык акчалата керем составына, аннан чыгып, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия исәпләнә һәм билгеләнә, вазыйфаи оклад һәм тиешле еллар эшләгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә, муниципаль хезмәтенең аерым шартлары, сыйныф чины өчен, профильле гыйльми дәрәҗә өчен кертелә. Шул ук вакытта муниципаль хезмәтенең аерым шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнгә кадәр алты айдан да иртәрәк билгеләнмәгән куләмдә кертелә.

Тиешле елларны эшләгән өчен пенсия куләмен исәпләгәндә әлеге өлеш нигезендә исәпкә алына торган айлык түләүләр, муниципаль хезмәтенең тиешле вазыйфасы буенча фактта алу шарты белән, айлык акчалата керем составына кертелә.

6.4.5. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү гражданин гаризасы буенча, шул исәптән әлеге статьяның 6.4.1 өлеше нигезендә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алу хокукуна ия электрон документ формасында бирелгән гариза буенча башкарыла.

6.4.6. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү турындагы гаризага күшүмтә итеп бирелә:

- 1) паспорт яки шәхесне таныклаучы башка документ күчермәсе, яше, яшәү урыны, гражданлыкка караган булу;
- 2) хезмәт кенәгәсeneң күчермәсе, шулай ук кирәк булганда, муниципаль хезмәт стажын раслый торган hәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексының 30 статьясында күрсәтелгән башка документларның күчермәләре;
- 3) тиешле еллар эшләгән очен пенсия билгеләүгә мөрәжәгать иткән затның вазыйфай оклады hәм айлык түләүләр күләме, шулай ук муниципаль хезмәтнең аерым шартлары очен вазыйфай окладка айлык өстәмә билгеләү датасы булырга тиешле муниципаль хезмәткәрнәң тиешле вазыйфасы буенча айлык акчалата эчтәлеге күләме турында белешмә.

Әлеге документларның күчермәләре белән бергә әлеге өлешнен 1-3 пунктларында аларның төп нөсхәләре тапшырыла, документларны кабул иткәндә алар күчермәләре белән аерыла hәм мөрәжәгать итүчегә кире кайтарыла.

6.4.7. Тиешле елларны эшләгән очен пенсия түләү тиешле елларны эшләгән очен пенсия билгеләнгән затның яшәү урыны буенча башкарыла. Пенсия яшәү урынын алыштырганда, тиешле еллар эшләгән очен пенсия түләү, аны китерүне дә кертеп, аның яңа яшәү урыны яки яшәү урыны буенча, пенсия эше hәм теркәлү органнары тарафыннан билгеләнгән тәртиптә бирелгән документлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Татарстан Республикасы территориясеннән читкә дайми яшәү урынына чыгучы (kitkәn) затларга тиешле еллар эшләгән очен пенсия түләү Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренә тиешле еллар эшләгән очен пенсия түләү очен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

6.4.8. Тиешле еллар эшләгән очен Пенсия гариза биргән көннән, шул исәптән электрон документ формасында, ләкин муниципаль хезмәт вазыйфасыннан яисә муниципаль вазыйфадан, Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфасыннан яисә Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфасыннан, йә Россия Федерациясе субъектларының дәүләт граждан хезмәте вазыйфасыннан, йә Россия Федерациясе субъектларының дәүләт граждан хезмәте вазыйфасыннан, йә Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасыннан яисә федераль дәүләт хезмәте вазыйфасыннан азат ителгән көннән соң килүче көннән дә соңга калмыйча билгеләнә hәм түләнә., әлеге статьяның 3 өлешендә каралган.

6.4.9. Тиешле еллар эшләгән очен пенсия билгеләнгән зат әлеге статьяның 14 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаны биләгән очракта, тиешле елларны эшләгән очен пенсия түләү күрсәтелгән вазыйфаларның берсен биләгән көннән туктатыла. Әлеге затларны әлеге вазыйфалардан азат иткәннән соң, аларга тиешле еллар эшләгән очен пенсия элеккеге шартларда йә аларның электрон документ формасында бирелгән гаризасы буенча яңадан торгызыла, пенсия Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәтнең соңғы вазыйфасы буенча Кодекс нигезендә яңадан билгеләнә.

6.4.10. Тиешле еллар эшләгән очен пенсияне индексацияләү (өстәмә арттыру) әлеге статьяның 4 өлеше кагыйдәләре буенча исәпләп чыгарылган тиешле

еллар эшләгән өчен пенсия құләмен арттыру юлы белән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи окладларын үзәкләштерелгән тәртиптә арттырганда, муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасы буенча вазыйфаи окладларын арттыру индексына башкарыла.

Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия құләмен яңадан исәпләү (корректировкалау) пенсионер гаризасы буенча, шул исәптән электрон документ формасында, кодекс нигезендә, муниципаль хезмәт стажының билгеләнгән тәртиптә озынлығын үзгәрткәндә башкарыла. Бу очракта пенсия құләмен яңадан исәпләү пенсионер гаризасы кабул ителгән айдан соң килүче айның беренче числоыннан башкарыла. Гариза аларга мондай яңадан исәпләү өчен кирәkle документларны бер үк вакытта тапшыру шарты белән кабул ителә.

6.4.11. Эгәр федераль законнарда башкача билгеләнмәгән булса, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия һәм дәүләт граждан хезмәткәренең тиешле еллар эшләгән өчен Пенсия, башка нигезләр буенча тиешле елларны эшләгән өчен пенсия, Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын яисә Татарстан Республикасында муниципаль вазыйфаларны биләгән затлар пенсиясенә ай саен өстәмә (гомерлек) Матди тәэммин ителеш, инвалидлық буенча пенсия (инвалидлық буенча иминият пенсиясеннән тыш), инвалидлық буенча пенсия (инвалидлық буенча иминият пенсиясеннән тыш) бер үк вакытта, федераль бюджет, Татарстан Республикасы бюджеты, Россия Федерациясенә башка субъектлары бюджетләри, жирле бюджетлар акчалары исәбеннән федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Россия Федерациясенә башка субъектлары законнары, жирле үзидарә органнары актлары нигезендә билгеләнә һәм финанслана торган картлық (инвалидлық) буенча иминият пенсиясенә айлық башка өстәмә, кодекс нигезендә тиешле елларны эшләгән өчен пенсия яисә аның теләге буенча башка түләү түләнә.

6.4.12. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсияләрне билгеләү, яңадан исәпләү һәм түләү, аларны китерүне оештыруны да кертеп, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү һәм түләүне гамәлгә ашыручы орган тарафыннан башкарыла.

6.4.13. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсияне түләү, аны кайтару, пенсиядән тотып калу, әгәр муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында башкасы карапмаган булса, хезмәт пенсиясеннән түләү, илтеп житкерү һәм тотып калу өчен карапган тәртиптә башкарыла.

6.4.14. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләүне сорап мөрәжәгать итү, пенсия құләмен билгеләү һәм яңадан исәпләү, пенсияне түләү, Пенсия документациясен алыш бару, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында карапган үзенчәлекләрне исәпкә алыш, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү һәм түләү өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

6.4.15. Муниципаль хезмәткәр үз вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле, шул исәптән аны муниципаль хезмәттән азат иткәннән соң килеп туган очракта, вафат булган гайлә әгъзалары федераль законнар белән билгеләнә торган тәртиптә туендыручысын югалткан очракта пенсия алу хокуына ия.

6.5. Муниципаль хезмәт стажы

6.5.1. Муниципаль хезмәт стажына (гомуми озынлығы) дайми (штат) нигезендә эш чоры кертелә.:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфалары (муниципаль хезмәт вазыйфалары). Бу чакта 2006 елның 1 гыйнварыннан Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнарында Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган вазыйфаларда, ә аны раслаганчы - Татарстан Республикасында муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфалары реестрында каралган вазыйфаларда эшләү чоры кертелә.;
- 2) муниципаль вазыйфалар;
- 3) әлеге статьяның 2 өлеше нигезендә Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында, Татарстан Республикасы (Татарстан АССР) дәүләт органнарында бүтән дәүләт вазыйфаларында Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында;
- 4) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфаларында, федераль дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм вазыйфаларында, СССР Дәүләт органнарында, Союз һәм автоном республикаларда, крайларда, өлкәләрдә, автоном өлкәләрдә һәм автоном округларда, район, шәһәр, район шәһәрләрендә, шәһәрләрдә, поселокларда һәм авыл советларында һәм аларның башкарма комитетларында, шул исәптән сайлау комиссияләрендә, дайми нигездә, вазыйфаларда, халық депутатларының һәм аларның Башкарма комитетларының, шул исәптән сайланма, курсәтелгән вазыйфаларда эшләү (хезмәт итү) вакыты федераль законнар нигезендә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алу хокукуын бирә торган федераль дәүләт граждан хезмәте стажын исәпләгендә исәпкә алына;
- 5) хәрби хезмәт, Эчке эшләр органнарында, Яңынга каршы дәүләт хезмәтендә, жинаять-башкарма системасы учреждениеләрендә һәм органнарында хезмәт иткән затларга тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен тиешле еллар эшләгән өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә исәпләнгән хезмәт (хәрби хезмәт) вазыйфаларында (хәрби вазыйфаларда);
- 6) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә расланган вазыйфалар исемлеге нигезендә билгеләнә торган федераль Салым полициясе органнары һәм наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр эйләнешен контролльдә тоту органнары хезмәткәрләренең вазыйфалары;
- 7) федераль закон нигезендә билгеләнә торган Россия Федерациясе таможня органнары хезмәткәрләренең вазыйфалары;
- 8) федераль закон нигезендә билгеләнә торган прокурор хезмәткәрләре вазыйфалары;
- 9) федераль закон нигезендә дәүләт органында яисә жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасы органына сайланган

(делегацияләнгән) һөнәр берлеге органына сайланган (сайланган) хезмәткәрләр биләгән вазыйфаларны да кертеп, дәүләт органнарында яисә жирле үзидарә органнарында вазыйфалардан азат ителгән хезмәткәрләр биләгән вазыйфалар;

10) житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр вазыйфалары, сайлау вазыйфалары:
а) КПССның Үзәк, республика, өлкә һәм район (шәһәр) органнарында, шулай ук парткомнарда, предприятиеләрдә, оешмаларда 1991 елның 6 ноябренә кадәр район комитетлары хокуклары булган оешмаларда;

б) республика һәм жирле профсоюз органнары аппаратларында 1990 елның 26 октябренә кадәр;

11) Татарстан Республикасы районнарында һәм шәһәрләрендә Россия Федерациясе Пенсия фондының Татарстан Республикасы буенча бүлеге, Россия Федерациясе Пенсия фонды идарәләре житәкчеләре, белгечләре вазыйфалары (2001 елның 1 гыйнварыннан 2013 елның 31 марта на кадәр;

12) федераль законнар нигезендә башка вазыйфаларда.

6.5.2. Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын, Татарстан Республикасы (Татарстан АССР) дәүләт органнарында бүтән дәүләт вазыйфаларын биләү чорлары түбәндәге тәртиптә муниципаль хезмәт стажына кертелә:

1) Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында һәм Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлегендә һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары реестрында каралган дәүләт хезмәте вазыйфаларында, шулай ук күрсәтелгән реестрны раслаганнан соң Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары реестрина кертелмәгән дәүләт органнарындағы вазыйфаларда, бу вазыйфаларны алга таба дәүләт хезмәте вазыйфаларының тиешле исемлегенә керту очракларында эшләү (хезмәт итү) чоры;

Жыелма исемлеген һәм Татарстан Республикасы Дәүләт хезмәткәрләре реестрында каралган вазыйфаларда, шулай ук Татарстан Республикасы Дәүләт хезмәткәрләре реестрында каралмаган вазыйфаларда Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлеген раслаганчы, бу вазыйфаларны алга таба дәүләт вазыйфаларының яисә дәүләт хезмәте вазыйфаларының тиешле исемлегенә керту очракларында, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының Жыелма исемлеген һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының реестрин расланчы, эш чорлары (хезмәт) 1995 елның 26 маеннан;

3) житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр вазыйфаларын, сайланулы вазыйфаларны 1995 елның 26 маена кадәр биләү чорлары;

а) Татарстан Республикасы Президенты Аппараты;

б) Татарстан Республикасы Дәүләт Советы һәм аның Аппараты, Татарстан Республикасы Дәүләт (парламент) Контроль комитеты һәм аның аппараты;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты һәм аның Аппаратында;

г) Татарстан Республикасы министрлыклары, дәүләт комитетлары, башка дәүләт идарәсе органнары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты

каршындағы Дәүләт идарәсе органнарында (идарә органнарында) Татарстан Республикасы Президенты билгели торган исемлек буенча Татарстан Республикасы Президенты;

д) Татарстан Республикасы вәкиллекләре;

е) дәүләт хакимияте һәм идарәнәң жирле органнары (район, шәһәр, район һәм шәһәр Советлары, халық депутатлары советларында, районнар, республика әһәмиятендәге шәһәрләр, районнар һәм шәһәрләр администрацияләре) һәм аларның аппаратларында;

ж) Татарстан Республикасы Конституция күзәтчелеге Комитеты;

з) Татарстан Республикасы халық депутатларын сайлау буенча Үзәк сайлау комиссиясе;

4) житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр вазыйфаларын, сайланулы вазыйфаларны биләү чорлары:

а) Татарстан Республикасы Югары Советы (Татарстан АССР Югары Советы) һәм Татарстан АССР Югары Советы Президиумы, район, шәһәр, район, шәһәр, Поселок, авыл советлары һәм аларның аппаратлары;

б) Татарстан АССР Министрлар Советы (Татарстан АССР Министрлар Кабинеты) һәм аның аппараты, район, шәһәр, район, шәһәр һәм шәһәрләрнең башкарма комитетлары, поселок һәм авыл советлары халық депутатлары;

в) Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан билгеләнә торган исемлек буенча Татарстан АССР Министрлар Советының Дәүләт идарәсе органнарында, Татарстан АССР Министрлар Советы каршындағы Дәүләт идарәсе органнарында, Татарстан АССР министрлыклары һәм ведомстволарында.

6.5.3. Муниципаль хезмәт стажына әлеге кодекс нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем алу вакыты, шулай ук федераль законнар нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәт вазыйфасы сакланып калган башка чорлар кертелә.

6.5.4. Муниципаль хезмәт стажына, муниципаль хезмәткәргә бирелә торган тиешле еллар эшләгән өчен ел саен бирелә торган өстәмә түләүле отпускның дәвамлылығын билгеләү һәм аларга федераль законнарда, кодекта һәм муниципаль берәмлекләр уставларында каралган башка гарантияләрне билгеләү өчен, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 25 статьясындағы 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорлары, шулай ук вазыйфаларны биләү чорлары кертелә (исәпкә алына), «Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәте турында» 2004 елның 27 июлendәге 79-ФЗ номерлы Федеरаль законның 54 статьясындағы 2 өлеше нигезендә дәүләт граждан хезмәте стажына кертелә (исәпкә алына).

6.6. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе

6.6.1. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү, чакырылыш буенча гражданнарның хәрби хезмәттә урнашу вакытыннан тыш, календарь

тәртибендә башкарыла, ул ике эш көне эчендә хәрби хезмәтнең бер көне исәбеннән исәпләнә. Муниципаль хезмәт стажын исәпләгендә хезмәт (эшләр) чоры суммалаша.

6.6.2. Муниципаль хезмәт стажын раслаучы төп документ булып билгеләнгән үрнәктәге хезмәт кенәгәсе тора.

6.6.3. Муниципаль хезмәт стажын исәпләгендә исәпкә алына торган хезмәт кенәгәсендәге язмалар хезмәт законнары нигезендә рәсмиләштерелегә тиеш. Хезмәт кенәгәсендә муниципаль хезмәт стажына кертелә торган хезмәт (эш) чорларын раслау өчен нигез булып торган дөрес булмаган яки төгәл булмаган белешмәләр булган очракларда хезмәт кенәгәсенә федераль законнарда каралган тәртиптә үзгәрешләр кертелә.

Хезмәт кенәгәсендә муниципаль хезмәт стажын раслый торган язмалар булмаган очракта, әлеге стаж шушы стажга кертелгән вазыйфаларда хезмәт (эш) чорларын раслаучы вазыйфаларны билгеләү һәм вазыйфадан азат итү турындагы документларның күчермәләрен күшүп бирелгән белешмәләр нигезендә раслана.

6.6.4. Хәрби хезмәт, аңа тиңләштерелгән башка хезмәт чоры, шулай ук Федераль Салым полициясе органнары, таможня органнары хезмәткәрләренең хезмәт итү чоры хәрби билетлар, хәрби комиссариатлар, хәрби бүлекчәләр, архив учреждениеләре белешмәләре, хезмәт кенәгәсендәге язмалар, хезмәттәге исемлекләр белән раслана ала.

6.6.5. Тиешле очракларда әлеге Нигезләмәнен 6.5 статьясында каралган вазыйфаларда хезмәт итү (эш) чорларын раслау өчен хокукий актларның күчермәләре яисә вазыйфага билгеләп кую яисә вазыйфадан азат итү турында алардан өзөмтәләр тапшырылырга мөмкин.

6.6.6. Муниципаль хезмәт стажы, тиешле еллар эшләгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә өстәмәләр билгеләү, тиешле еллар эшләгән өчен еллык өстәмә отпускның дәвамлылыгын билгеләү, хезмәттәге югары казанышлар өчен бүләкләү күләме муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торучы жирле үзидарә органы акты белән билгеләнә. Әлеге комиссия жирле үзидарә органының хокукий акты белән төзелә.

Муниципаль хезмәт стажын билгеләү комиссиясе турында Нигезләмә Жирле үзидарә органы тарафыннан раслана.

6.6.7. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажы муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү буенча вәкаләтле орган тарафыннан әлеге кодекс нигезендә билгеләнгән тәртиптә тапшырылган документлар нигезендә билгеләнә.

7. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРНЕ БҮЛӘКЛӨҮ. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРНЕҢ ТӘРТИП ЖАВАПЛЫЛЫГЫ

7.1. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

7.1.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын намуслы һәм нәтижәле башкарулары, мактауга лаеклы хезмәте, аеруча мөһим һәм катлаулы биренәрне үтәүләре өчен түбәндәгә бүләкләр кулланылырга мөмкин:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләк түләү;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
- 4) жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән Мактау грамотасы яисә башка төр бүләкләр белән бүләкләү;
- 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек уставында һәм башка муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка кызыксындыру төрләре.

7.1.2. Бүләкләүләрне куллану тәртибе һәм шартлары муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

7.2. Муниципаль хезмәткәрнең дисциплинар жаваплылығы

7.2.1. Муниципаль хезмәткәрнең үз гаебе белән үзенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәве яки тиешенчә үтәмәве өчен яллаучы (эш бирүче) вәкиле түбәндәгә дисциплинар жәза кулланырга хокуклы:

- 1) кисәтү;
- 2) шелтә;
- 3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат итү.

7.2.2. Дисциплинар жинаятыкә юл куйган муниципаль хезмәткәр, аның дисциплинар жаваплылығы турындагы мәсьәләне хәл итүгә кадәр, акчалата эчтәлеген саклап, вазыйфаи бурычларны үтәүдән читләштерелергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларны үтәүдән читләштерү бу очракта муниципаль хокукый акт белән башкарыла.

7.2.3. Дисциплинар түләтүләрне куллану һәм төшерү тәртибе хезмәт законнары белән билгеләнә.

7.3. Коррупциягә каршы тору максатларында конфликтларны булдырмау һәм һәм мәнфәгатьләр каршылығын җайга салу турында таләпләрне, чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәгән өчен түләтүләр

7.3.1. Муниципаль хезмәткәрләргә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу турында чикләүләрне һәм тыюларны, таләпләрне үтәмәгән һәм коррупциягә каршы тору максатларында «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда, «коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен

әлеге Нигезләмәнең 7.2 статьясында каралган түләтүләр йөкләнә.

7.3.2. Муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезләмәнең 3.5 һәм 3.6 статьяларында каралган хокук бозу очракларында ышаныч югалу сәбәпле, муниципаль хезмәттән азат ителергә тиеш.

7.3.3. Әлеге Нигезләмәнең 3.5, 3.6 һәм 7.2 статьяларында каралган түләтүләр яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан қулланыла:

1)коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсө тарафыннан үткәрелгән тикшерү нәтижәләре турында доклад (алга таба-хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсө);

2) тикшерү нәтижәләре турында доклад комиссиягә жибәрелгән очракта, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу буенча комиссия тәкъдимнәре;

3) муниципаль хезмәткәр аңлатмалары;

4) башка материаллар.

7.3.4. Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсө тарафыннан тикшерү үткәрү өчен язма рәвештә бирелгән житәрлек мәгълүмат нигез булып тора:

1) хокук саклау органнары, башка дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфаи затлары;

2) сәяси партияләрнең тәбәк яки жирле бүлекләре, шулай ук закон нигезендә теркәлгән тәбәк ижтимагый берләшмәләре, сәяси партияләр булмаган тәбәк ижтимагый берләшмәләре;

3) тиешле муниципаль берәмлектә төзелгән ижтимагый совет;

4) массакүләм мәгълүмат чарапары.

7.3.5. Аноним хәбәрләр хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсө тарафыннан тикшерү үткәрү өчен нигез була алмый.

7.3.6. Тикшерү үткәргәнчә хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте подразделениесе муниципаль хезмәткәрдән язма рәвештә аңлатуны таләп итәргә тиеш. Ике эш көне үткәннән соң муниципаль хезмәткәрләргә күрсәтелгән аңлатма бирелмәсә, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмәткәрләргә аңлатма бирмәү тикшерү үткәрү өчен киртә түгел.

7.3.7. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге Нигезләмәнең 3.6.2.3 яки 3.6.3.1 статьясындагы 3.6.3.1 өлешендә каралган хокук бозуларны қылган очракта, тикшерү нәтижәләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсө тарафыннан муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә куелган таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу комиссиясенә тапшырыла, ул яллаучы (эш бирүчегә) муниципаль хезмәткәргә карата дисциплинар җәза алу буенча рекомендацияләр әзерли.

Муниципаль хезмәткәргә башка хокук бозу қылган очракта, тикшерү нәтижәләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсө тарафыннан яллаучы (эш бирүчегә) вәкиленә тапшырыла.

7.3.8. Әлеге Нигезләмәнең 3.6 һәм 7.2 статьяларында каралган түләтүләрне кулланганда муниципаль хезмәткәр тарафыннан кылынган коррупцион хокук бозу характеры, аның авырлыгы, аның авырлыгы, муниципаль хезмәткәр тарафыннан башка чикләуләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу таләпләрен үтәү һәм аларга каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәүнен алдагы нәтижәләре исәпкә алына.

7.3.9. Әлеге Нигезләмәнең 3.6, 3.6 һәм 7.2 статьяларында каралган түләтүләр, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча эшкә сәләтсезлеге, отпустка булуы, мөһим сәбәпләр аркасында аның хезмәттә булмавы чорын санамыйча, муниципаль хезмәткәрнең коррупцион хокук бозу кылган көннән бер айдан да соңга калмыйча кулланыла, шулай ук хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерүләр үткәрү һәм муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссия тарафыннан күрсәтелгән Тикшерү материалларын карау вакыты. Шул ук вакытта түләттерү коррупцион хокук бозу кылган көннән алыш алты айдан да соңга калмыйча кулланылырга тиеш.

7.3.10. Муниципаль хезмәткәргә карата коррупцион хокук бозу кылган очракта түләтүне куллану турында актта "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында «Федераль законның 27.1 статьясындагы 1 яки 2 өлеше күрсәтелә.

7.3.11. Муниципаль хезмәткәргә карата хокук бозуларны һәм нигезләмәләре бозылган норматив хокукий актларны күрсәтеп түләтүне куллану турында актның күчermәсе, мотивлар күрсәтеп, муниципаль хезмәткәргә тиешле акт чыккан көннән өч эш көне эчендә тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмәткәр күрсәтелгән расписканы бирүдән баш тартса, тиешле акт төзелә.

7.3.12. Түләттерү федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә шикаять бирелергә мөмкин.

7.3.13. Әгәр жәза кулланылған көннән бер ел дәвамында муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезләмәнең 7.2.1 статьясындагы 1 өлешенең 1 яки 2 пунктында каралган дисциплинар түләтүгә дучар ителмәсә, ул түләтелми дип санала.

7.3.14. Яллаучы (эш бириүче) вәкиле әлеге Нигезләмәнең 7.2.1 статьясындагы 1 өлешенең 1 яки 2 пунктында каралган дисциплинар түләтүне үз инициативасы, муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы яисә аның турыдан-туры житәкчесе үтенечнамәсе буенча дисциплинар жәза кулланылған көннән бер ел үткәнчегә кадәр муниципаль хезмәткәрдән алырга хокуклы.

8. КАДРЛАР ЭШЕ

8.1. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше
Кадровая работа в муниципальном образовании включает в себя:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кадрлар составын формалаштыру;
- 2)муниципаль хезмәт турындағы закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм әлеге тәкъдимнәрне эшкә алучы вәкиленә (эш бирүчегә) керту;
- 3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт килешүе (контракт) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүдән азат итүгә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аның пенсиягә чыгуына бәйле Муниципаль хокукий актлар проектларын әзерләүне оештыру һәм тиешле документларны рәсмиләштерү;
- 4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алыш бару;
- 5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алыш бару;
- 6) муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алыш бару;
- 7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыklарын рәсмиләштерү һәм бирү;
- 8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертугә конкурс үткәру;;
- 9) муниципаль хезмәткәрләргә атtestация үткәру;
- 10) Кадрлар резервы белән эшне оештыру һәм аны нәтиҗәле куллану;
- 11) граждан тарафыннан муниципаль хезмәткә кергендә тапшырыла торган персональ мәгълүматларның һәм башка белешмәләрнең дөреслеген тикшерүне оештыру, шулай ук дәүләт серен тәشكил итүче белешмәләргә билгеләнгән формадагы рәхсәтне рәсмиләштерү;
- 12) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрнең үтәлешен тикшерүне оештыру;
- 13) муниципаль хезмәткәрләргә хокукий һәм башка мәсьәләләр буенча консультация бирү;
- 14) законнар белән билгеләнә торган кадрлар эшнең бүтән мәсьәләләрен хәл итү.

8.1.1. Килешү нигезендә муниципаль хезмәт өчен кадрлар әзерләү

1. Муниципаль хезмәтнең югары квалификацияле кадрлар составын формалаштыру максатларында жирле үзидарә органнары, мәгариф туринда Россия Федерациисе законнары нигезендә һәм әлеге Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алыш, килешү нигезендә, муниципаль хезмәт өчен гражданнарны әзерләүне оештыра алалар
2. Муниципаль хезмәтне алга таба үтү бурычы белән максатчан укыту туринда шартнамә (алга таба - максатчан укыту туринда шартнамә) жирле үзидарә органы белән граждан арасында төzelә һәм гражданың курсәтелгән

жирле үзидарә органында уку тәмамланғаннан соң билгеләнгән вакыт эчендә муниципаль хезмәт үтү буенча йөкләмәсен күздә tota.

3. Максатчан укыту турында шартнамә төзү конкурс нигезендә Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла. Максатчан белем алу турында шартнамә төзүгә конкурс үткәрү турындагы мәгълүмат муниципаль хокукий актларны рәсми бастырып чыгару hәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә жирле үзидарә органының рәсми сайтында күрсәтелгән конкурсны үткәрү датасына кадәр бер айдан да сонга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

4. Максатчан белем алу турында шартнамә төзүгә конкурста катнашу хокукина Россия Федерациясе дәүләт телен белүче hәм көндезге уку формасы буенча беренче тапкыр Урта hөнәри яки югары белем алучы гражданнар ия. Күрсәтелгән конкурста катнашучы граждан муниципаль хезмәткә кергән вакытка, шулай ук әлеге статьяның 5 өлешендә каралган бөтен срок эчендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен әлеге Федераль законда билгеләнгән таләпләргә туры килергә тиеш.

5. Максатчан укуын тәмамлаганнан соң, муниципаль хезмәтне мәжбүри үтү сробы максатчан укыту турында шартнамә белән билгеләнэ. Күрсәтелгән срок дәвамында жирле үзидарә органы максатчан укыту турында шартнамә нигезендә гражданга социаль ярдәм күрсәтү чараларын биргән, әмма биш елдан да артмаган сроттан ким булмаска тиеш.

6. Максатчан укыту турында шартнамә якларының йөкләмәләре hәм жаваплылыгы Россия Федерациясе законнары нигезендә максатчан укыту турында шартнамә белән билгеләнэ.

7. Максатчан укыту турында килешүү граждан белән бер тапкыр төзелергә мөмкин.

8. Максатчан укыту турында килешүдә каралган чыгымнарны финанс белән тәэммин итү жирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

8.2. Шәхси мәгълүматлар hәм муниципаль хезмәткәрләр реестры

8.2.1. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары-муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасы буенча бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә яллаучы (эш бирүче) вәкиленә кирәkle hәм конкрет муниципаль хезмәткәргә кагылышлы мәгълүмат.

8.2.2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары Россия Федерациясе законнары нигезендә, Россия Федерациясе Хезмәт Кодексының 14 бүлегендә каралган үзенчәлекләре белән эшкәртелергә тиеш.

8.2.3. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестры алыш барыла.

8.2.4. Муниципаль хезмәттән азат ителгән муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнне муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан төшереп калдырыла.

8.2.5. Муниципаль хезмәткәр үлгән (вафат) яисә муниципаль хезмәткәрнең хәбәрсез югалган дип танылган яисә законлы көченә кергән суд каары белән аның вафаты дип игълан ителгән очракта, муниципаль хезмәткәр үлем (hәлак

булу) көненнән яки суд каары законлы көченә кергән көннән соң килгән көндә муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан төшереп калдырыла.

8.2.6. Муниципаль хезмәткәрләр реестрын алыш бару тәртибе муниципаль хокукий акт белән раслана.

9. Муниципаль хезмәтне финанслау

9.1.1. Муниципаль хезмәтне финанслау, әгәр федераль законда яки муниципаль хезмәт турындағы кодекста башкасы билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт өчен түләү чыгымнарын, пенсия тәэминатын, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган гарантияләрне тәэммин итүгә бәйле башка чыгымнарны да кертеп, жирле бюджетлар акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

9.1.2. Муниципаль хезмәтне финанслау, әгәр федераль законда яки әлеге Кодекста башкача билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт өчен түләү чыгымнарын, пенсия тәэминатын, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган гарантияләрне тәэммин итүгә бәйле башка чыгымнарны да кертеп, жирле бюджетлар акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.